

WssTP: Europees platform voor de water- en sanitatie-industrie

‘Globale inspiratie voor lokale oplossingen’

In 2004 is op initiatief van de Europese Commissie het WssTP opgericht: het Water supply and sanitation Technology Platform. Doel is het bevorderen van coördinatie en samenwerking op het gebied van onderzoek en ontwikkeling in de watersector. Inmiddels heeft de organisatie zo’n 90 leden uit heel Europa, waaronder de Unie van Waterschappen en Vewin.

WssTP is één van de 36 Europese technologieplatforms die de Europese Commissie bijna 10 jaar geleden in het leven heeft geroepen. De EU wilde bij het vormgeven van de onderzoeksstrategie advies krijgen van onderzoekers, de industrie én van ‘eindegebruikers’, zoals de drinkwaterbedrijven en waterschappen. Na de aanvankelijke Europese startsubsidie wordt WssTP inmiddels volledig gefinancierd door de bijdragen van de leden.

Policy manager Nicole Zantkuijl legt uit wat het platform wil bereiken: ‘Alles wat wij binnen WssTP doen, is erop gericht de rol van de Europese watersector te versterken. Om dat te bereiken, streven we naar technologisch leiderschap, het oplossen van de Europese en globale waterproblemen, en

het geïntegreerd en duurzaam managen van de waterketen. Een veelgehoorde vraag momenteel is: ‘Wat is er nodig om van pril idee tot concrete innovatie te komen?’ Dat zie je nu bijvoorbeeld terugkomen in het programma Horizon 2020 van de Europese Commissie. Ook binnen het WssTP richten we ons steeds meer op het overbruggen van de zogeheten ‘valley of death’: de dip in financiering tussen eerste succesvolle proefopstelling en de volledig uitgewerkte, goed geteste brede praktijktoepassing. We zien daarbij een belangrijke rol weggelegd voor het bedrijfsleven.’

Het WssTP wordt geleid door de water-industrie zelf en heeft momenteel 90 leden uit 27 landen. In de praktijk zijn er meer dan 210 organisaties en meer dan 720 in-

dividuele professionals die bijdragen leveren. De organisatie bestaat verder uit zo’n 20 werkgroepen, het WssTP-kantoor in Brussel en een bestuur waarin alle stakeholders, waaronder Vewin en KWR, zijn vertegenwoordigd.

WssTP vervult een platformfunctie voor de leden, door ze voor te bereiden op calls van de Europese Commissie, zoals bijvoorbeeld recentelijk voor de laatste call onder het 7e Kaderprogramma, de actiegroepen voor het European Innovation Partnership on Water en de Eco-Innovation call 2013.

Innovatie-dialogoog

Daarnaast voert het WssTP de dialoog met andere stakeholders en de verschillende organisaties binnen de Europese Unie,

zoals het Parlement, de Commissie en de verschillende Directoraten-Generaal over onderwerpen die water en innovatie raken. Zantkuijl: 'Het afgelopen jaar stond bijvoorbeeld in het teken van de contacten met het Europees Parlement voor de stemmingen voor Horizon 2020 en de Cohesiefondsen. Zo is water nu veel nadrukkelijker benoemd in de pijler 'societal challenges' van Horizon 2020. Inmiddels zijn wij alweer in overleg met de Europese Commissie om de eerste calls onder Horizon 2020 voor te bereiden. Hierin trekken we op met de verschillende DG's en andere Europese netwerkpartijen zoals Food for Life, EUREAU, ERRIN en SusChem.'

Smart Specialization Strategies

'Daarnaast kunnen de Smart Specialization Strategies onder de structuurfondsen een sterke stimulans gaan geven aan waterinnovatie. De regio's wordt gevraagd goed na te denken welke unieke zaken of eigenschappen van hun gebied de economische groei sterk kunnen stimuleren. Water past daar vaak goed in en dat biedt dus goede kansen om Europese fondsen in te zetten voor regionale ontwikkeling en waterinnovatie.'

Volgens WssTP is het belangrijkste draaipunt bij innovaties eigenlijk het moment waarop een kleinschalig idee, dat op één specifieke plek is ontwikkeld en wordt toegepast, wordt doorvertaald naar een breed toepasbare oplossing op Europees of mondiaal niveau. Er is vaak veel geld, tijd en inzet van een groot aantal publieke en private partijen nodig om een succesvolle business case op te zetten. Juist dit soort innovaties zijn noodzakelijk om bestaande maatschappelijke uitdagingen op te lossen, de economische positie van de Europese watersector te versterken en nieuwe hoogwaardige banen te creëren. WssTP ondersteunt de leden hierbij, door te onderzoeken welke fondsen uit de financieringsprogramma's van bijvoorbeeld de Europese Investeringsbank, DG Research, DG Regio en DG Industrie kunnen worden gecombineerd en aangewend voor de sector. Zantkuijl: 'Daarnaast brengen wij via onze eigen inhoudelijke werkgroepen leden bij elkaar op bepaalde kansrijke onderwerpen. Omdat ons ledenbestand bestaat uit onderzoeksinstituten, nutsbedrijven, (semi)overheden en private be-

drijven uit verschillende landen, kunnen we vaak sterke combinaties maken.'

Hoe belangrijk is innovatie voor de watersector?

Zantkuijl: 'De ontwikkelingen in de watersector gaan op dit moment sneller dan ooit. Er komen veel nieuwe oplossingen beschikbaar en er ontstaan verschillende initiatieven om zaken op een heel andere manier aan te pakken dan in de afgelopen twee decennia.'

Dit gebeurt op een moment dat veel nutsbedrijven zich voorbereiden op groot-schalige vervangingsinvesteringen, en op een toekomst met meer extreme weersomstandigheden en hogere eisen aan water services. De toenemende maatschappelijke en politieke aandacht voor duurzaamheid en de green economy is ook een drijfveer achter innovatie in de watersector.

Naar verwachting zal de meeste groei de komende jaren buiten Europa gaan plaatsvinden. 'Daarom ook wordt nu gekeken hoe we in Europa de innovatiecyclus kunnen versnellen', aldus Zantkuijl. 'Die blijkt in de watersector langer te duren dan in andere sectoren, dus daar ligt een belangrijk aandachtspunt. Temeer omdat we mondiaal vooral moeten concurreren met landen zoals China en India. Zo eist men in China bij de ontwikkeling van sommige nieuwe

industriegebieden al 'zero liquid discharge': een volledig gesloten watercyclus dus.'

Verbetering concurrentiepositie

Het WssTP wil dat de EU zorgt voor de juiste kaders: (implementatie van) wetgeving, financieringsinstrumenten en standaardisatie. Dan kunnen de Europese bedrijven schaalgrootte en diversiteit bieden. Wetgeving, implementatie en standaardisatie kunnen een duidelijke markt creëren, doordat producenten er vertrouwen door krijgen om te investeren. Zantkuijl: 'We moeten zorgen voor een goede thuismarkt, waarop overheden en bedrijven samen de nieuwste oplossingen in de praktijk kunnen ontwikkelen en laten zien. Enkele trends die innovatie gaan stimuleren, zijn: meer aansluiting zoeken bij de wensen van de klant, ICT-toepassingen, waterhergebruik en het sluiten van waterketens, en meer samenwerking met andere sectoren. Daarbij moet de watersector duidelijk over de schutting heen kijken. We moeten ons globaal laten inspireren en dan mogen oplossingen best specifiek en lokaal zijn. WssTP richt zich uiteindelijk op het tot stand brengen van een Global Innovation Chain: gezamenlijk optrekken van verschillende partijen uit de sector, waardoor je via kruisbestuiving sneller vernieuwing bereikt.'

WATERSECTOR OP WEG NAAR EEN
'GLOBAL INNOVATION CHAIN'